

Casal Santmartí

Sant Salvador de Guardiola

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: El Carrerot (nucli de Salelles)
Emplaçament Carretera vella d'Igualada (C-37 z) al km. 90 pista asfaltada en direcció oest.
Alçada: 293

Coordenades:

Latitud: 41.70177
Longitud: 1.78622
UTM Est (X): 399009
UTM Nord (Y): 4617377

Classificació

Número de fitxa 08098-427
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Modern Popular
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Catàleg de masies (núm. 071)
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Vic. Carrer Santa Maria, núm. 1; 08500 - Vic.

Fitxes associades:

[Poble de Salelles \(antiga sagrera\)](#)

[Església parroquial de Sant Sadurní de Salelles](#)

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana

Data de registre de la fitxa: dc., 06/04/2016 - 02:00

Descripció

Casa que ha estat tradicionalment propietat de la parròquia de Salelles, adossada a llevant de la rectoria, i que actualment, molt modificada, acull el casal cultural del poble. Es tracta d'un casal originari del segle XVIII però que a la segona meitat del segle XX fou parcialment enderrocat i reconstruït. Està format bàsicament per dos cossos amb diversos coberts adossats als costats de llevant i nord que només tenen una planta. La façana principal, que dóna a l'anomenat Carrerot, és una construcció que ha estat substancialment reformada molt recentment. Consta de planta baixa més dos pisos. L'obra és feta de pedra i té diferents obertures força regulars emmarcades amb maó.

Observacions:

Inscripció en una llinda del cobert est: 1734.

Inscripció en una llinda de la façana: 1995.

Informació oral facilitada per Rosa Fargas Codina.

Història

L'anomenat casal Santmartí fou aixecat entorn de 1730 sobre el que havia estat un hort del mas Torra del Padró. El nom de Santmartí prové de la família que el construí. Probablement l'impulsor fou Geroni Santmartí, del qual se'n coneixen documents relatius als matrimonis de tres fills seus. Valentí, Gertrudis i Josep. Devia ser una família modesta, a jutjar per les Condicions econòmiques que s'estableixen en els capítols matrimonials (CAPDEVILA, 1997: 16-10). Segons una tradició oral relatada per una descendent de la família Santmartí (Àngela Santmartí), l'origen d'aquesta nissaga prové d'una parella de nois que van fugir de la Maternitat de Barcelona i, caminant, van arribar fins a Salelles. El mossèn els va acollir i els hauria autoritzat a construir la casa. Després de la família Santmartí van habitar la casa altres famílies. Entorn de 1950 ja feia temps que era desocupada quan la part sud de l'habitatge fou enderrocada perquè sobresortia excessivament i obligava a fer una corba molt pronunciada a l'entrada del poble per aquesta banda. Ja més recentment el casal va ser objecte d'una important restauració i reconstrucció, i el 1998 s'inaugurava com a casal cultural i local social del poble de Salelles.

Bibliografia

CAPDEVILA PLANS, Jaume (1997). "Sant Pere de Serra. Mas Joan Morera Brunet". Quaderns de la Guíxola, núm. 6 (setembre 1997), Cercle Cultural la Guíxola, Sant Salvador de Guardiola, P- 16-19.

Diputació de Barcelona; BERRY SAR, S.L. (2010). Pla especial de catalogació de masies i cases rural en sòl no urbanitzable. Ajuntament de Sant Salvador de Guardiola (núm. 071).

FARGAS MORERA, Fèlix (2012). Salelles, 1000 anys de fets i esforç, treball i creixement de la seva parròquia, p. 78-83.

TORRUELLA, Llogari (1959). Historia de la parroquia de Salellas (Manuscrit inèdit).

